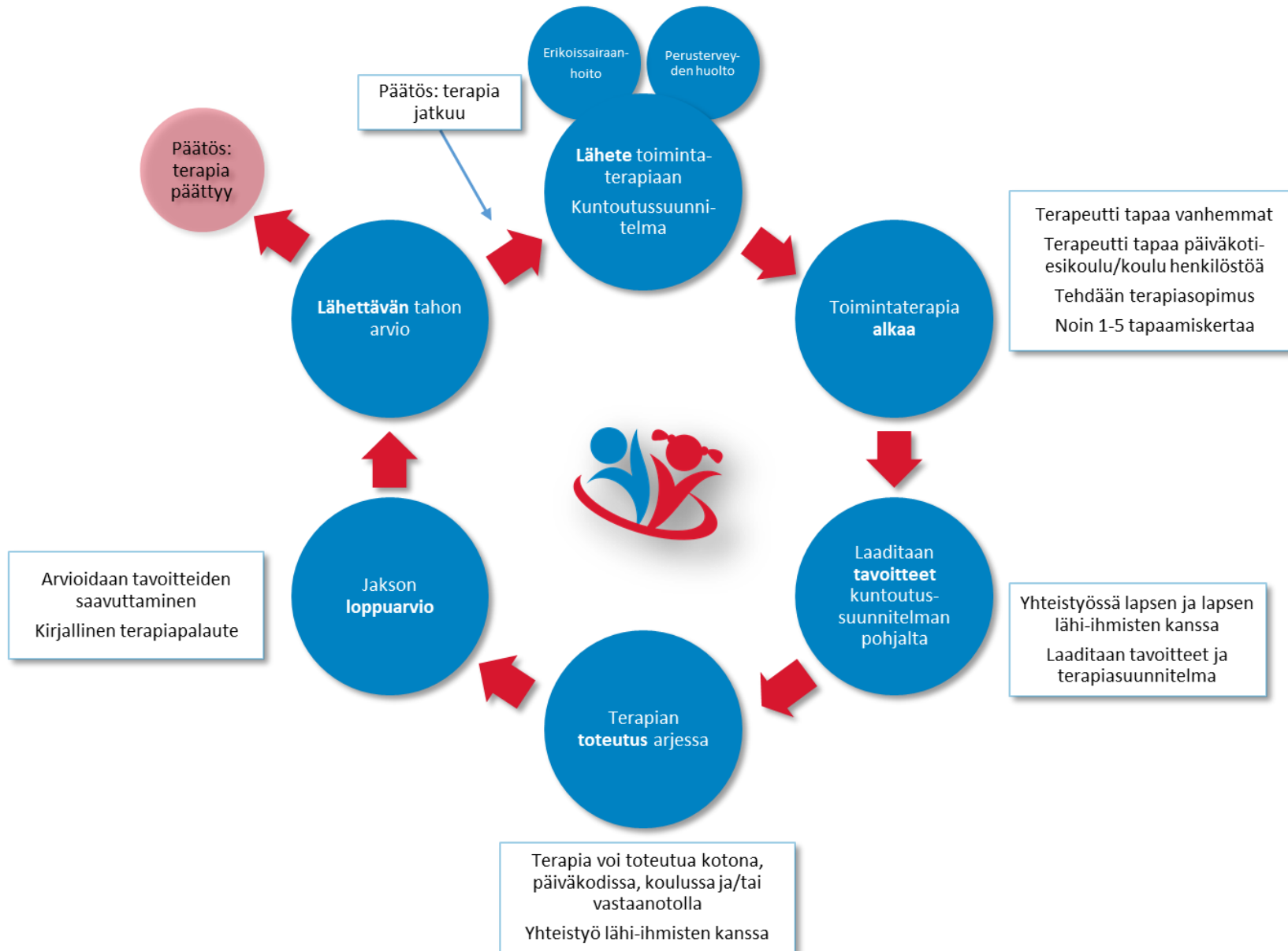

Mitä on lapsen toimintaterapia?

Toimintaterapeutti on toiminnan asiantuntija ja terveydenhuollon ammattilainen (Valviran rekisteröimä). **Toimintaterapeutin ydintehtävä on mahdollistaa asiakkaalle tärkeä ja merkityksellinen toiminta omassa elämässään. Toimintaterapeutilla on taito arvioida lapsen toimintaa ja osallistumista hänen kehitystasonsa mukaisessa omassa toimintaympäristössään.**

Toimintaterapeutti yhdessä lapsen ja lapsen lähi-ihmistensä kanssa suunnittelee terapian tavoitteet ja terapian sisällön. Toimintaterapialla pyritään aina muuttamaan jotakin, jonka lapsi ja lähi-ikäiset kokevat olevan arjen haaste.

Lapsi mielellään tutkii ympäristöään, liikkuu ja testailee kehoaan leikeissä, haluaa juosta ja kiivetä. Tämä kaikki toiminta on luontaista ja edellytys hyvälle kasvuun ja kehitykselle. Joskus nämä toiminnot voivat olla syystä tai toisesta estyneitä lapsen elämässä. Lapsen pulmana voi olla esimerkiksi vaikeus keskittyä leikkeihin päiväkodissa ja hän saattaa jäädä vaille tärkeitä leikkikokemuksia. Lapsi voi olla motorisesti epävarma jonka takia hän vetäytyy sivuun leikeistä. Vuorovaikutus ikätovereiden kanssa saattaa olla kielellisistä syistä vaikeaa ja hän leikkii mieluummin yksin. Yksinleikki ei ole kuitenkaan häiriö mikäli sitä tasapainottaa ajoittainen yhteisleikki toisten kanssa.

Yleisin syy lapsen toimintaterapiaan ovat motoriset pulmat tai oman toiminnan ohjaamisen hankaluudet. Hyvät motoriset taidot sekä oman toiminnan ohjaamisen taidot mahdollistavat oppimista, edistävät kielellistä kehitystä, tarkkaavaisuutta ja sosiaalisia taitoja sekä ennen kaikkea rakentavat itsetuntoa.

Me olemme ainutlaatuisia yksilöitä ja kehitymme oman tahtimme mukaan. Jokaisella ihmisellä on henkilökohtainen merkitysmaailma. Joku on kiinnostunut kalastuksesta ja toinen käsitöistä. Näiden toimintojen suorittaminen tuottaa mielihyvää ja nautintoa. Toimintaterapia etsii lapsen vahvuudet ja niitä edistämällä pyrkii positiivisen muutoksen aikaansaamiseen.

Mitä terapeutti sitten tekee?

Terapian aluksi on tärkeä **tutustua** puolin ja toisin. Terapeutti tapaa lapsen, vanhemmat/ huoltajat ja mahdolliset sisaruksetkin. Koko perheen tapaaminen ei ole välttämätöntä mutta se antaa terapeutille kokonaiskuvan lapsen kotiympäristöstä. Terapeutti tapaa tai on yhteydessä myös lapsen päiväkotiin tai kouluun ja tutustuu lapsen toimintaympäristöön siellä. Terapiasuhteen alussa laaditaan terapiasopimus. Uudessa asiakassuhteessa terapia alkaa tutustumisella. Tutustumisen jälkeen asetetaan yhdessä perheen, päiväkodin tai koulun kanssa **tavoitteet** joihin, pyritään terapiajakson aikana.

Terapiatapaamiset toteutuvat lähetteen mukaan; vastaanottokäyntinä terapeutin vastaanotolla, kotikäyntinä asiakkaan kotona, päiväkotikäyntinä tai koulukäyntinä. Mahdollista on tavata myös harrastus tai muussa ympäristössä mikäli sen katsotaan olevan tavoitteiden kannalta tärkeää. Yleensä terapiatapaamisen pituus on yksi tunti. Tapaamistiheys on keskimäärin kerran viikossa, joskus harvemmin tai useammin. Yksi terapiajakso voi olla pituudeltaan vaihteleva noin 5-50 kertaa.

Terapeutti sopii tapaamiset vanhempien ja päiväkodin tai koulun kanssa. On hyvä pyrkiä sopimaan terapialle sama ajankohta esim. torstaisin klo 9 -10 päiväkodissa.

Mitä voivat olla toimintaterapian tavoitteet?

Tavoitteiden pohjana on lähetteessä oleva kuntoutussuunnitelma tai pulma, joka yhdessä pilkkotaan konkreettiseen arkiseen muotoon. Terapeutin tehtävänä on kuunnella kaikkia osapuolia ja pilkkoa tavoite saavutettavaan muotoon. Kuvitteellisen viisi vuotiaan Kallen tavoitteet voisivat olla esimerkiksi:

- Hienomotoristen taitojen edistymien niin, että Kalle kirjoittaa oman nimensä kynällä paperille
- Karkeamotoristen taitojen edistyminen niin, että Kalle kiipeää päiväkodin liukumäen portaat itse ylös
- Oman toiminnan ohjaamisen lisääntyminen niin, että Kalle siirtyy kotona hammaspesulta sängyn viereen riisumaan yhdestä ohjeesta
- Leikkitaitojen vahvistuminen niin, että Kalle leikkii päiväkodissa yhteisleikkiä ikätoverin kanssa vähintään 5 minuuttia aikuisen tuella

Terapeutin tehtävänä on konsultoida ja muokata Kallen ympäristöä niin, että nämä tavoitteet on mahdollista saavuttaa.

Esimerkiksi voidaan ottaa oman nimen kirjoittamisen tavoite:

- **Päiväkodin henkilöstön kanssa** yhdessä mietitään miten oman nimen kirjoittamisen tilaisuuksia järjestetään ja miten Kallea niissä tuetaan. Samalla tavalla terapeutti auttaa **kotia käyttämään keinoja** oman nimen kirjoittamisen edistämiseksi. Terapeutti **harjoittelee näitä taitoja Kallen kanssa terapiassa.**

Terapian aikana toimintaterapeutti voi tehdä yhteistyötä lapsen muiden mahdollisten terapeuttien kanssa kuten puheterapeutin tai fysioterapeutin.

Terapian edetessä terapeutti jatkuvasti arvioi tavoitteiden saavuttamista ja niitä voidaan muuttaa matkan varrella. Lopuksi arvioidaan yhdessä kuinka tavoitteet on saavutettu ja mietitään jatkosuunnitelma. **Toimintaterapeutti laatii kirjallisen palautteen terapiajaksosta.** Tässä kohtaa lapsi voi käydä lähettävän tahon arviossa. Lähettävä taho päättää jatkuuko terapia uudella jaksolla vai päättyykö terapia.

Toimintaterapeutti on vaitiolovelvollinen ja velvollinen pitämään salassa kaikki potilasasiakirjat.

Antoisaa terapiamatkaa!